

Szerkesztőség:

Kazinczy-utca 1. sz. I. em. (Király-utca sarkán).

Kiadóhivatal:

Wolf M. könyv- és papírkereskedésben, Király-utca, Hattyu-épület.

Megjelenik vasárnap kivételével mindnap este 5 órakor.

PÉCSI ÚJSÁG

„PÉCS”

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben:
Égész évre. 10.—
Égy órára. 1.—
Videkre:
Égész évre. 12.—
Égy órára. 1.20
Egyes szám ára
Pécsset 4 kr., vi-
déken 5 kr.

Egyes számok kaphatók minden lapelárusítónál.

Pécs, 1894.

Csütörtök, április 19.

93. (1156.) szám.

Ha....

Egyik, jelentőségere nézve igénytelen tárgy volt legérdekesebb mozanata a hétfői városi közgyűlésnek. Múltó hogy azzal önállóan foglalkozunk, nem ugyan a tárgy ismertetésével, mint a vita körül tapasztalt tünetekkel.

Tárgyalás alá került a Szeifritz István kanonok által haszonélvezett káptalani kert melletti utavonal szabályozása. Bármely figyelmet érdemel is a sötétér kibővítésének és kapcsolatosan szépítésének kérdése s bármely ellentétet kerüljenek is felszínre az utavonal helyes meghatározása körül, azt a vitát, ingerült-séget, szenvedélyes kifakadásokat és személyeskedő jelleget semmiesetre sem érdemelte volna meg, mint a minőt a hétfői közgyűlésen tapasztaltunk, ha....

Igen, az a ha! Nem lehet megállanunk e rövidke szónál, folytatnunk kell... „ha a ft. káptalannal, tehát pápi kézzel nem állana összekötve a dolog.” Az így rögtön elvesztette kisszerű jellegét, érdekessé vált, a levegő tüstént fojtóvá, izzulttá lón, míhlyt a közügyet csak kissé is a pápi felfogás érinté. A jókedvűnek és bőkezűnek ismert adakozó, a közgyűlés öklöire szorítá a markát még

csak gondolatjára is annak, hogy pápi kézbe adjon át egy talpalatnyi földet is — ingyen. Hiába hivatkoztak a város áldozatkészségére, a szépítési érdekekre, a méltányosságra, minden argumentum az ingenes átengedés mellett dugába dőlt, vagy mi több, egy-egy szenvedélyes kifakadásba, guanyos közbeszólásba és szemrehányó megjegyzésbe merült el. Miért? Nem az az alig számba vehető darabka föld, az a megszokottan hibásan húzott utavonal volt az oka, melynek jelentősége volt e megtagadásnak, az ingerült tárgyalásnak.

Bejártzott ez a multba, érinti a jelen állapotokat és ha közös jóakarral és bizalommal nem változtatunk a dolgokon, benyul az a jövőbe is és bizony-bizony csak kezdete a polgári és pápi elem közötti meghidegült viszony teljes felbomlását előidézhethet harnak. Korántsem nagyitunk, érezté ezt mindenki a ki jelen volt, bármely táborhoz tartozék is. Foglalkozunk hát a helyzettel öszintén és tartzkodás nélkül, vonja le mindkét fél, a bizony mindkettőre kellemetlen helyzetből a konsequenciát.

Bejártzott az ingerült hangulatba a mult, helyesebben csak a félig mult, mely azt juttatja mindenki eszébe, a ki elfogulatlan és igazságos, hogy

a pécsi papság néhány évtized óta már, mindinkább tartózkodóvá vált a polgári kötelességek teljesítésében, a városi közérdekeket se nagyobb hagyományok, se kiválóbb, az emlékezetre kiható adományok által nem istápolta, de a közügyek körüli aktív szereplésben is alig vett részt. Pedig a város minden legkisebb érdeklődésért hálás volt, a polgárság igyekezett a jó egyetértést fenntartani, szívesen vette a közeledés legkisebb jelét is, igyekezett bizalmi állásaival az érdeklődőket elhalmozni, kegyuri kötelességeit mértéken felül híven teljesíté, a vallás-oktatásra készséggel áldozott és végre az olykor felmerült félreértéseket tapintatosan eloszlatni segedkezett. Várt a jobb belátásra ott a tudalod, de hiába várt, mert az elszigeteltség mind nagyobb lón. Csalódás esalódás után érte a várost ott, a hol játékonysági és közhasznú intézményei érdekében méltán reménykedhetett. Ezen szűkkeblűségnek tett-ző passivitás elhidegültést idézett elő, mert a tartózkodást rokonszenvvel és előzékenységgel viszonzni nem lehet és a lemondással együtt jár az elhidegülés.

De mind a mellett a passivitás még csak tühető állapot volt. Jött azonban az agitacionális fordulat, a jelen helyzet különféle visszasszága-

A „PÉCSI ÚJSÁG” tárcája.

Lázban.

— írta: Nagy Géza dr. —

Mikor már a huszonkilencedik évet is megéretté azzal a kellemetlen, száraz, apró köhögéssel, nagyon szívesen hallgatták a laikusok elavult eszméjét, hogy csak a harminceadik évig van veszedelem; a ki ezt megéri, biztos számíthat a másik harmincra is. Az orvosna nem beszélt erről, hanem hogy télen jobban köhögött, mindig csak a tavasszal bízta. Igen a tavasz! Ez a mellbetegék megváltója.

Lassan akart csak tavaszodni. Már az április is beköszöntött és mégis a már elmaradt február úgy viselkedett, mintha március unokájával is Saturnus módjára kívánna elbánni. De még is csak kitavaszkodott; hirtelen pedig. Még délelőtti nyomasztó fellegek nyomták a jövedvet, s délután két órára kislütött a nap, hozván magával oly derült eget és oly lágy levegőt, minőt a költők mindig szívesen megénekelnek.

Kinyitotta az ablak mindkét szárnyát és jó negyedóráig szemléte az utca nyüzsgő életét. Újra éledni kezdett. Megjött hát a tavasz és vele az ő egészsége is.

Lassanként azonban, bár érezté, hogy a levegő hidegebb nem lett, kellemetlennek találta a szabad levegőt. Maza sem tudta volna megmondani, miért? Beesukta az ablakot és föl s alá kezdett járkálni a szobában.

Kissé kábult volt a feje. Legjobb lesz — gondolta — munkához fogni. Ez ki fogja tisztítani agyát. Leült hát folytatni a ékkelyt, melyhez még délelőtti kezdte-t. A mi nála szokatlan volt, alig találta meg a folytatáshoz szükséges eszmét. Addig erőszakolta, míg sikerült. De nem jó ment; mindjárt a második sort hosszabbra írta ki a többinél. Hasonló esekélyesen máskor sohasem akadt volna föl, de most nagyon megakadt rajta. Már a negyedik soron is túl volt és még mindig arra a második túlitit sorra tévedt vissza tekintete. Úgy érezté, mintha a szemét akarná kiszűrni az a kíngró kis valami.

Abba hagyta az írást és újra járkálni kezdett. Sok mindenfélét gondolkozott, a nélkül, hogy az a bosszantó esekélyesség egészen ki tudott volna menni a fejéből. Legjobb lesz felküdäni; kevés szenderegés föl fogja frissíteni az isten tudja mitől izgatott fejét.

Leheveredett. Anyja, ki épen belépett, párnát kínál neki. Elfogadta.

— Beteg vagy? — kérdezte anyja.

— Nem! — felelt kurtán. Bosszantotta a kérdés, mert esakugyan rosszul érezté magát, pedig hiszen épen kitavaszkodott.

Kérte anyját, hogy hagyják magára; pihenni akar egy keveset. Anyja kiment a szobából, de elebb leboesátotta a függönyt.

Amnyl világosság mégis maradt benn, a mennyi mellett egyéy tárgyakat jól meg lehetett különböztetni.

Egészsen hanyatt feküdt s így szemeli a szoba mennyezetre voltak szögezve. Annak közepén egy kör volt kifésztve, meglehetősen izléstelenül. Területé hat egyenlő részre volt osztva, s azok közül két rész felében hagyta, a többi pedig a szivárvány egyéb színeivel kimázolta.

Nagy figyelemmel nézte a rajzot. Pontosan megfigyelté, vajon a kör kerületé elégé szabályos-e? Nem talált rajta kifogásolható valót. Aztán azt vette szemügyre, hogy a terület felosztása pontos-e? Ott sem talált hibát. Gondolkozni kezdett rajta, hogyan is kell egy kör hat részre osztani? Hirtelen eszébe jutott — pedig isten tudja mikor tanulta ezt — hogy a ságarat kell hatszor fölmérni a kör kerületén és akkor épen hat egyenlő részre lesz osztva a periferia; ezután már csak

val. Külön papi közlöny, szeparatisták törekvése a társadalmi téren egy kath. kör alapítása által, a közügyek nek vallási érdekek szerinti elkülönítése iránti hajlam, hanc a szöszéken, az iskolákban az állam liberális javaslatai ellen — és a többek között az a szerenéslen magatartás a nemzetet ért nagy veszteség feletti gyász kifejtésénél.

Ez tette ingerültté, izzóvá a hangulatot, hogy közelebbi, személyes moívumokat ne is említsünk. Ha látuk a hétfői közgyűlésen egy e se k ély kérdésben a megtorlás iránti vagy csak pillanatnyi kitörését, érezhetjük, mi lehet a folytatás. A gyűlölet. Ez pedig nem méltó egyik félhez sem és a jövőt nagyon is sötét színekben festi elénk. Midőn egy apró ügynél a fukarság, szűkkezűség vádja s a dus javadalom és gazdagság szemrehányása hangoznak föl, és az átengedés mellett fölszólalóra rákiáltják: „a kath. kör beszél”, mi les, ha közös érdekű nagyobb és fontosabb ügyek kerülnek majd napirendre? Ez nem jól van így, a bajon segíteni kell kölcsönös jóakarattal, belátással és engedékenységgel, mert a közügyek érdeke mindenképpen felett áll.

Egyszerű a megoldás. Legyünk mindnyájan hű és igaz polgárai a városnak, tegyük meg polgári kötelességünket azzal az odaadással, mellyel a város szeretetének tartozunk. A polgári érzület méltó kifejezése épp oly lélekemelő és magasztos esemény, mint bármely más nemes esemény.

Feledni könnyű, ha a meglazult viszony akadályait erős kézzel eltávolítani bírjuk. Nem tessék hát odaát a p r e h e n d á l n i, mert erre nincs ok és az apprehenzió hangja semmiel sem szebb a szenvedélyesség kitörésénél. Nekünk nincs szükségünk

s z e n v e d é l y e s k e d n i, hiszen a legnagyobb hiba és belátás is megbanás által gyógyítható.

Szűnjének meg tehát a szeparatisták törekvések, egyesüljünk a közügyek terén és a társadalmi téren minden egyéb különbség nélkül, tisztán mint polgárok és a régi jó egyetértés vissza fog térni. Mert ha nem, ki les a rossz kezdet folytatásáért felelős?

HIRROVATUNK.

Pécs, április 18.

— **Szemle utazás.** Nagy-egedi *Róza* Bertalan tábornok a m. kir. 82-ik honvéd gyalog dandár parancsnoka, ma tíz nap szemle utra ment Sarkány főhadnagy ségedtiszteivel együtt. A tábornok az ujonokok és a póttartalékosok fölött fog szemlet tartani Kaposvárt, Nagy-Kanizsán, Kőrmenden és Fiumében. Szemle után Sarkány főhadnagy 8 hetű szabadságra megy, helyette a dandár segédtisztú teendőket Braun Antal főhadnagy végzi.

— **Gyalog tisztek lovagló tanfolyama.** A m. kir. V-ik honvéd kerület 14 fiatal tisztjét vezényeltek az idén Pécsre a két-hónapos lovagló tanfolyamba. A tanfolyam parancsnoka *Tomesányi* József honvéd huszár százados, ki már tegnap lóhátra lletette a fiatal gyalog Marsfiakat. A tisztek a sátoratorban kaptak lakást.

— **Katonai áthelyezés.** A király április 15-étől érvényes rendelete szerint, — *Preyer* Károly I. osztályú százados törzstiszt-jelölt az 52. gyalog-eredetű a pécsi 19. honvédgyalozgezredhez helyezték át.

— **A Pécsi Dáirda Fiumében.** A Pécsi Dáirda egy része, ahogy mi jeleztük, most már bizonyosan lerandul Fiuméba a pünkösdi ünnepek alatt rendezendő dal-ünnepre. A társaság képviseli ugyan a Pécsi Dáirdát, de hivatalosan nem jelentkezik sem hangversenyre, sem más szereplésre; ha azonban alkalma nyílik, énekel is. Vagy huszan — huszonnyegen vesznek részt a kirándulásban, akik tegnap már kötelező nyilatkozatot is irtak alá, nehogy a tervezettség dugába dőljenek. Az inkognitó Pécsi Dáirdát maga *Arlinger* János kir. tanácsos polgármester, a dalos-egyesület élnöke vezeti, aki már-már

minden akadályt elgördített, melyek ezen ut előtt álltak. Nagyon valószínű azonban, hogy a leranduló dalosokkal *Karlós* Kálmán főispán, a dáirda tisztelbelbi tagja is leutazik Fiuméba. Ez utnak, bár a „nem hivatalos” jellegét viseli magán, nem kis fontossága van a Pécsi Dáirdára és ezen a réven Pécs városára nézve. Majd a dalúnnepen válik el, hogy a véka alá rejtett kérdést miként oldja meg a Pécsi Dáirda.

— **Eljegyzés.** Tegnap este tartotta eljegyzését Csillag A. József pécsi kereskedő Hoffmann Karolina kasszaszöznnyval, az „Európa” kávéház mellett dohánytözsde és bélyegáruda tulajdonosnőjével.

— **A magyar orvosok és természetvizsgálók vándor ülésének állandó központi választmánya** — mint a „Pécsi Újság” budapesti levelezője írja, hétfőn tartott ülésén dr. Dulacska Géza alelnök bejelentette, hogy a választmány az elhunyt dr. Szabó József élnöke temetése alkalmával testületileg részt vett, koszorút helyezett a ravatalra és a családhoz részvét-iratot intézett. Azután Kovács tanár indítványára a vándorgyűlésnek és választmánynak régi kiváló érdemes tagját, Chyzer Kornél dr. miniszteri tanácsost egyhangulag s nagy lelkesedéssel elnökké választotta meg. Chyzer köszönettel elfogadja a választást, az élnökséget elfoglalja. A gyűlés további folyamán a pécsi nagy választmány eddigi működéséről vett tudomást, főleg, hogy a meghívók még e hóban fognak szíjjel küldetni, hogy a vándorgyűlés emlékére kiadott Emlékkönyv is elhagyja a saját műjában. Lakits dr. titkár bejelentette, hogy eddig is már több mint 30 előadás van az egyes szakokból biztosítva. Az eddig elhunyt választmányi tagok és első sorban Szabó József élnök fölött tartandó emlékszemlék elmondására Fodor József dr. egyetemi tanár vándorgyűlési alelnök kériük föl; az egyes szakosztálynak addresszal való megnyitására pedig a következők szakfelelőseket ki, még pedig az orvos-szélszi szakosztályban: Szabó Dénes dr. kolozsvári egyetemi, a természettudományiban: Entz Géza dr. műegyetemi tanárokat; a társadalomban: Agai Adolf drt, a gyógyszerészekben végre Zboray Bélát, a magyarországi grógyárszöcs egyesület élnökét. Megállapították továbbá a július hó 2-iki megnyitó nagygyűlés programját.

az egyes metszőpontokat kell összekötni a középponttal. Egészen megőrült ennek a multból merített fölfedezésnek. Nem is adta föl ezt a gondolatvilágot hirtelen. Minduntalan úgy járta az esztét, hogy a sugarat kiemelte a körből, aztán az egyik végét a kerület egyik pontjára lezöszögte és kezdte kimérgetni sorban a hatszoros távolságot. Megpróbálta tiszter, huszszor és már a harmadik fölmérésnél felmondta projectív képessége a szolgálatot.

Kifáradt. Bosszankodott is, hogy oly soká fozalkozott így haszontalansággal. Befelé fordult a divánon és behunyta szemét, hogy ne lassa továbbra azt az utálatos kört.

Mindhiába! Behuny szemmel is látta. Csakhogy most már nem tudta egy helyre lezöszögni, hanem a kör lassanként elkezdett forogni. Kénytelen volt ezt behunyt szemmel is nézni. Látta a fehér szín után elfordulni a vöröset, aztán a feketét, aztán megint a fehérét, utána a sárgát és úgy a többi. A kör mindig gyorsabban és gyorsabban kezdett forogni, a színek lassanként egybe olvadtak és az egész kör, bár változozva, csak egy színen tűnt föl, hol a kékben, hol a fehérben, leggyakrabban a vörösen.

Végre a körforgás iszonyu gyors lett. Ekkor valóságos erőszakot vett magán. Agyának egész erejét egy pontra hozva össze, megállítani igyekezett a kört és mikor ez sikerült, úgy vélte, hogy lelki egyensúlyra megkívánja, hogy már most visszafelé is forogjon a kör. Úgy érezte, mintha agyának egyik részével nyúlt volna a peripheriához, mikor azt visszafelé lendítette és csakugyan elkezdett az lassan visszafelé forogni, de aztán sebesebben és végül oly gyorsan, mint az előbb ellenkező irányban.

Valósággal szenvedni kezdett ezen eszevesztett körforgás alatt. Hirtelen föltűt hát és több ízben is ide-oda rözögatta a fejét, azt remélve, hogy ily módon kirázza fejből azt a kábító forogást is. Talán nem is ennek folytán, hanem a miatt, hogy a a belépő eseléd halkán kinyitotta az ajtót, máshová terelődtek gondolatai.

Énjének tudatára ébredt és érezni kezdte azt a kellemetlen borzongást, mely ilyenkor a hőséget gyorsan fölvaltani szokta. Megparancsolta, hogy takarót adjanak rá.

A borzongás ugyan még mindig nem hagyta el, de a fejét annál inkább hevílték érezte. Tenyerét szorította rá, de

az is forró volt. Próbálta a másikat is, az is csak olyan volt. Ekkor megfordította kezét és kezeifét nyomta égő homlokára. Mintha valamivel hüselb lett volna.

Ebben a helyzetben maradt jó darabig. Gondolatában önmagát látta, a mint hanyat fekszik, kezeifét homlokára szorítva. Érdítette emlékező képességét, hol látott ő ehhez hasonlót. Eszébe jutott egy kép, melyet valahol látott, a hol hőftavaszban egy öreg francia katoná köpveny alá takar egy félig holt ifjú katonát, a ki kezét mellére nyomja. A hasonlat ugyan kevés volt a két helyzet között, de ő úgy vélte, hogy megtalálta azt, a mit keresett.

Szívesen időzött hát tovább is a mellett a kép mellett. Az igen könnyűen eszébe ötlött, hogy honnan van merítve a kép tárgya: az oroszországi francia invázióból.

Nem sokkal azelőtt olvasta Tolstojt. Gondolata villángyorsan követte a szerző utjában. A két francia katonától egyszerű Borodinóig jutott. Elképzelte magának a vén ravasz Kutosovot, egy a hogy Tolstoj leírta. Látta Austerlitznél, de csak egy pillanatra, aztán Smolensknél, de megint csak rövid időre, látta Berezina felé vezető utjában; mind e helyeken azonban csak

— **Érdekes végtérnyás.** A pécsi kir. törvényszék május hó 7-ikére tűzte ki a Hegedűs-Pritz-féle ügyben, mely megyeszerte oly kinos föltűnést keltett, a végtérnyásait. Hegedűs-Pritzel egyetemben Ugródy és Barois is, kik szabadalomban vannak, a vádlottak padjára kerülnek. Baranyamegye árvaszékénél elkövetett visszaélések megtörleséről lesz szó e tárgyalásban, mely előrelátótlag több napot fog igénybe venni, minthogy a törvényszék vagy 40 tanunak beidézését határozza el. A tárgyalást Czizglányi Béla törvényszéki bíró fogja vezetni. Pritz József volt pécsváradai jegyzőt Pleininger Ferenc ügyvéd, Barois Ödön, volt jegyző Erdőssy Lajos ügyvéd védi. Hegedűs Károly védője Mutnyánszky Béla visszalépett és új védőt még nem jelentett be, így Ugródy Adolf sem. A vád Pritz József és társai ellen esalis és közökrirat hamisítás miatt emeltetett.

— **Lombdíz az új színház kupoláján.** Ma reggelre föltűzték az ácsok az új színház főhomlokzatán emelkedő nagy kupola árcozára a zöld ágat, a mivel két bekoronázták végezt munkájukat. Az ácsmunkáival ma végeztek s most már csak a bevezetés következik, aztán fölkuuszhat rá a bádigos, hogy köpönyegét huzzon az egész tetőre. Tegnapelőtt lenn járt Lang, a tervező, aki meg van elégedve az építési munka előrehaladásával. Lang kiment a Zsolnay gyárába is, ahol a szabórszati diszintményeken dolgoznak; ő maga is beállt modellírozáknak s oly könnyedséggel, oly gyorsasággal dolgozott a rengeteg agyagszál között, hogy a szabórszattal rendszeren foglalkozók is elámuldottak a keze munkáját, a mely e mellett tökéletes, bevégzett, művészi. Lang az architektus, egyszerűsággal szobrász, festő, mérnök, kőműves, ács, műlakatos, műasztalos, tudja a kő, micsoda még, s mint mondják, mindenben művész. Csak egyben nem. Hogy arra a kis helyre nem tudott nagy színházat építeni s hogy a város intéző köréit nem tudta rábeszélni, hogy kétszer ekkora színházat építtessenek.

— **A kir. tábla épületének átvétele.** A királyi tábla épület, melyet a város tulajdonképpen az államnak épített, május elsején megy át előbb a város tulajdonába, majd pedig a kollandálás után az államéba.

— **Paraszthűség.** Vörösmartőről írják nekünk, hogy ott Csapó András

olyat esapott ellenfélére, Farkas Istvánra, hogy az nem sok időre kiadta lelkét. Csapó és Farkas eddig sem voltak jó viszonyban. Farkas néhány sértő megjegyzést koekázottat meg Csapóra, a kit a sérés annyira kihozott sódrából, hogy fölkapott egy vasvillát s azzal iszonyut ütött a meglepett Farkasra. Farkas egyszerre összerogyott. A véletlenül arra járók szedtek föl véreből s hazavitték; otthon még annyi ideje volt csak, hogy megnevezhette gyilkosát s azzal meghalt. A esendőrök Csapót elfoglák s a dárdai kir. járásbírószág fogházába vitték.

— **Kardos Kálmán és Vak Béla.** Egy helybeli népszerűsáiban a tanító tegnap a szülőföldmésből vizsgálta a gyermekeket. A pécsváradai járásról van szó és a tanító az egyik gyermekhez a következő kérdést intézi:

— Miről nevezetes Pécsvárad?

— Pécsvárad arról nevezetes, hogy II. (vak) Béla ott nevelkedett föl a benecsknél, — felel a gyermek.

— Hogyan történt az, hogy Béla megrakult, — kérdi a tanító tovább.

— Kardos Kálmán vakította meg, — felel a kis nebuló egész biztossággal, természetesen Könyves Kálmán helyett. A tanító fölvilágosítja a kis történést tévedéséről, elmagyarázza, hogy miért vakította meg Könyves Kálmán a kis herceget, a későbbi királyt és mikor újra kérdi a gyermeket, ki fosztatta meg Bélát szeméivel, aztól, ez újra csak rámondja: Kardos Kálmán. Anyira nyelven van e név a megyénkbeli gyermekeknek, hogy még a történelmet is meghamisítják, meg lévén arról győződve, hogy csak Kardos Kálmánra — vagyon az a nagy hatalma Baranyában, hogy egy heregezt szeméivelgátöl megfoszthasson.

— **A boda-bakonyai szembánya.** Emleztettünk már arról a keletkezében lévő s már is szép eredménytel kecsgettő új szembányárról, melyet pécsi kereskedő emberek kutattak föl Boda és Bakonya környékén, harmadfél kilométernyire a szentlőrinci vasutállomástól. A megnyitandó bánya földszinti területe 5070 katasztrális hold. A bányaterület birtokosa tapasztalt szakértszárkat hívtak meg, közük Bauer bányatanácsos is, hogy a területet átvizsgálják, s ók ezt a legalaposabban teljesítették is, aminek eredménye az, hogy a konzorciumot végleg megalakítják. A részvénytársaság az előmunkálatok költ-

seigére 50 részvényt bocsát ki, 500 forintával. Ez összeg öt részletben fizethető be, 20% a konzorcium megalakulásának kimondásától számított 8 nap alatt; s többi befizetések a szükséghez képest eszközölendők, mindenkor a vezetőéség által 14 nappal előbb elküldött értesítése után. A részvényeket havonta értesítik a végzett munkáról s ha az eredmény talán nem elégti ki, vissza is léphet s a további fizetéseket megszüntetheti. Eddig 35 jómódú polgár irta alá az ivet, csakhamar együtt lesz a kivált ötven részvényes.

— **Az idei doljji-miholjáci szalonka vadászát.** Doljje-Miholjáról írják a „Pécsi Újság“-nak: Az itteni Majláthi Stefánia grófi területén ez év tavaszi idejében megtartott szalonka-vadászatoknak jó idő kedvezett. A tők mérésekkel idő, a hó hiánya előre sejtették, hogy a vadászok által kedvelt husscszerűek hamar elérkeznek, de a nedves időjárás hiányában alig volt várható, hogy a szalonkák a megszokott nagy számban fognak jelentkezni. És mégis már február havának 28-án a moslavina terület közelében fekvő uskói slávoniai hegyesorptól láttuk az első szalonkát, melynek vonala napomintán megszaporodott és a nagy héten érte el legnagyobb mennyiségét. Megkezdődött a hajtóvadászát, miután két napkal előzőleg próbavadászat tartatt az érkező szalonkák mennyiségének megítéléséhez céljából. Március 13-ától 17-ig hét előkelő vendég részvétel mellett, azután pedig két nagyrui vendég jelenlétében. Jelen volt *Telky Sámuel gróf*, ki 22, *Wallis György gróf*, ki 8, *Goumoss Gusztáv báró* 9, *Hauer Vilmos báró* 3, *Pronay Gyula I. Gromon Dezső államtitkár* 15, *Szegedy György* 40, *Pallavicini Ede őrnagy* 27, *Majláth György gróf* 36, *Majláth József gróf* 14, *Majláth László gróf* 70, a vadász-személyzet 70, a lesben 15, összesen tehát 330 szalonkát löttek, 73 szalonkával kevesebbet, mint a múlt esztendőben, a minék oka egyrészt a kisebb érkezésben, másrészt pedig azon körülményben keresendő, hogy az idén a szalonkák inkább a szárazabb helyeket keresték föl, másrészt a legjobb időben, husvókor beszüntették a vadászatot, és a magas vendégek csak egy fél napig álltak mindig lesben. Gromon Dezső államtitkár a 15 szalonkán kívül egy rókat és egy nyestet lött.

— **Dsidások Mohácsón.** Több hét előtt adtunk már hírt arról, hogy a Mohácsról

mellékesen, inkább csak agyának egyik zugában helyezte el az orosz hadvezért, sajátképen pedig Borodinóval vette szmügyre. E hely körül csoportosult csupán a többi kóp.

És látta, a mint az öreg tábornok a kenyeret és söt átvesszi a borodinói szegény papnétől és a mellett azokat a buja tekinteteket veti, melyeket Tolstoj neki tulajdonított. Látja, a mint imbolygó járásával lemegy a kastély lépcsőjén és kopogó testét nagy nehezen lóra emelik. Új képzél, hogy ő is Kutusov kíséretéhez tartozik és vele együtt hallgatja az egyes tábornokok jelentését, melyeket a vezér egykedvű fejböltéssel fogad.

Válójában sohasem látott esztateret; így hát csak hiányos fantáziával teremtett magának egyet. Megecsőstett tábor közepén állt, melynek erődítményét tulajdonképpen csak egy alacsony sánc képezte, belül árokkal. Ezen a sánczon és árkon keresztül látott ő vonulni szakadatlan egymásutánban tenger sok katorát. Mint mikor egy hangyaboly vándorlásnak indul. A menetnek nem akart vége szakadni. Mindannyi katonának szürke nadrágja volt. Erőltette az emlékező tehetségét, vajjon megfelel-e ez a történelmi hűségnek. Nem volt képes visszemlékezni rá.

Egyszerre a sok szürkeruhás között egy lovon ülő, magas alak tűnt szemébe, piros köpönyegben, tollas fűveggel. Utjában kísérete ezt az alakot addig, míg a sánczon és az árkon át nem ment és midőn tekintését visszafordította a sáncz tulsó oldalára, megint föltűnti láttá. Átkísérte az árkon ismét, de újból föltűnti látta a tulsó oldalon. Ettől kezdve ez az alak töltötte be gondolatvilágá legnaggyobb részét. A vonuló hadszereg többi része csak a korotet adta hozzá.

Valami fűjő érzést keltett föl benne az, hogy ez az alak a sánczon és árkon való útját mindig újból és újból kezd. Dühös lett reá. Helyesnek vélte, ha oda megy a parancsnokhoz és értesére adja, hogy ezt az embert meg kell semmisíteni.

De ki is lehet az? Tudta az olvasott leírásokból, hogy ismeri. És még szemével egyre kísérete a vörös köpönyegest végt nem erőt utjában, agyát megfeszülési érezte a kintől, hogy kitalálni nem tudja.

Felje indult. Keresztül ment a katonák tömegén és egyre előlé az átkos alak felé tartott. Az pedig csak folytatta útját, elvágva és újra kezdve. Többször elment mellette: megakartá szólitani és

nem bírta. Kiabálni próbált rá, de érezte, hogy csak üresen látog, hangot nem ad. Integretni kezdett feléje. Azt se vette a tömegből észre senki. Pedig ugyancsak intogetott; mindig erősebben és erősebben. Jobb karját a fűgérlyes irányban föl s alá jartatta. Valami kinos érzéssel vett róla tudomást, hogy karja mind nagyobb és nagyobb területet ír be. Mintha a folytonos löbözásban egészen az égig emelkednék és oly hosszúra nőne, hogy az egész esztaterén végig fekszik. Egyszer aztán elérte vele a tollas fűvegüt és le-rántotta róla a vörös köpönyegét.

Ebben a pillanatban reá szorította valaki a köpönyvet. A fejét is úgy elfodozta, hogy nem látott semmit. Minden erejét megfeszítette, hogy kiszabaduljon alóla. Ide-oda forgolódott, a fejét próbálta kidugni, — mind hiába. A nagy munkába és a köpönyeg alá fojtott levegőben kezdett roppant melege lenni. Azt hitte meg fog gyuladni és odáig, ha a köpönyegből ki nem szabadul. Kiabálni próbált, hogy szabadítsák ki, de hangja tömpán hangzott vissza a köpönyv belsejéről.

Végre egy iszonyuan erőtetett mozdulattal tett, hogy kiszabaduljon örült helyzetéből.

Nyiregyházára menő huszárszázad helyett szlavóniai utánilások jönnek Mohácsra. Most a katonai hatóságok részéről hivatalosan is értesítették a várost, hogy július elején két század század vonul be a kaszárnyába s ott is marad egy darabig. E miatt nagy az öröm most Mohácsoson, hol már attól tartottak, hogy a huszárszázad áthelyezésével megszűnt a katonai élet. Nem borul tehát be a mohácsi vászoneseleké ege, hogy nem tudjuk, hogy a mohácsi magyar konyhakömetek hogy fogják a csak horvátul beszélő dsidások megérteni. (?)

Személyi hír. Dr. Veres Zoltán baranya-sellyei körorvos és tisztelbéli járási orvos f. hó 11-én érkezett vissza Romából, a hol is részt vett az egyetemes orvosi tanácskozmányban.

Tudtán kívül keresztény. Különös dolog esett meg a napokban Pécsen. Lóri Oszkár könyvelő, ki két évvel ezelőtt jött ide Budapestről, itt megismerkedve Fux Ida kasszonyval, Fux Péter pécsi kereskedő leányával, megkérte a leány kezét s meg is tartották az eljegyzést. Legközelebb tartották volna meg az egybekelést is a pécsi izraelita templomban, s a kellő lépéseket s ime ez az ügy még nem nyert elintézését. Hogy Lóri, aki tulajdonképen zsidó szülöktől származott, zsidó nevelésben részesült, miként lett akaratára ellenére keresztény, azt ő maga beszélte el tudósítónk előtt: s előadásából kivesszük a következőket: Edes atyjá, ki zsidó születésű, Genfben egy előkelő keresztény leánnyal ismerkedett meg, ki ugyanott — szülei beleegyezése ellenére — a zsidó hitű áttérve, férjhez ment Lórihez. Az ezen házasságból származott gyermekek — természetesen — a zsidó vallás tanáiban neveltettek föl. Időközben az asszony szülei oly föltétellel békülték ki leányukkal, ha két legidősebb fiuk a keresztény vallásra tér át, mely esetben az áttért fiuk mindegyike 10 ezer frtnyi örökségen részesül. A szülők beleegyeztek és így Lóri Oszkár is élete 18. évében Budapesten meg-

keresztelkedett. A kisebbik fiu meg is maradt kereszténynek, de ő, az idősebb, Oszkár, nagyszülei halála után vissza akart térni a zsidó vallásra. Mintán ez azonban Magyarországon ez idő szerint nem mehet végbe, megette a kellő lépéseket, hogy Magyarországi honi kötelekéből kitépessen és mint osztrák alattvaló térhessen vissza a zsidó vallásra. Lóri Oszkár levelek fölmutatásával bizonyítja, hogy jogal vára az ügy elintézését, Lóri jegyese különben az egész dologba kezdettől volt avatva, de szüleinek erről tudomása nem volt. Lóri azonban közjegyzői okirattal s pénzbeli letétellel is biztosítékot nyújtott a leány szüleinek, hogy mielőtt visszatérési útrra tisztázva lesz, a leánnyal frigyre lép. Az eljegyzés ennélfogva sem az ő, sem jegyese részéről föl nem vonat. Lóri még azon esetben is, ha szülők kitagadnák — mert a házasságot ők is ellenzik — minden áron el akarja végezni a leányt. Ha másként nem lehet, bevárja, míg a zsidó vallás recepciójáról szóló törvényjavaslat törvényerőre emelkedik, melynek erejével Magyarországon is áttérhet a keresztény vallásraól a zsidó vallásra.

A koporsó és az anyóka. Szigetvárról írják a „Pécsi Újság“-nak: A napokban az itteni temetkezési-egylet asztalosa három új koporsót kapott raktrára. Egy öregek anyókat épen aznap arra vitt el az utja. Megáll az asztalos üzet előtt és sokáig nézte az új koporsókat. Nagyon megdetszetett neki az egyik koporsó, mert úgy szőlt az asztaloshoz: „Mester uram, ezt a koporsót ne adja senkinek, hanem tegye el a részente.“ Nevetve mondta az asztalos: „Ej ráérünk arra még“, mire az anyóka előbbi kívánságát ismételve tova tipegott. Másnap reggel jönnek az asztaloshoz; koporsót rendelték az anyóka részére, ki az éjjel meghalt. Azt a koporsót küldötte el az asztalos, melyet az anyóka maga rendelt meg.

Apró hírek. *Erzsébet királynét* Lugaóban várják. — A bécsi asztalos műhelyekben 13,000 asztalos strikolok. A Rotundában ácsok végeznek az asztalos munkákat és a hadügyminiszter most asztalos katonáknak rendelt a kiállítás területére, hogy pótolják a strikolok asztalosaikat. — *Bökelman* Lajos hírneves német genre festő, 50 éves korában meghalt. — *Oroszlános* falu Szeged mellett tegnap légett. — *Eszéken a Hotel Casino*, melyben az északi színház is elhelyezve van, Blau ur tulajdonából, ki azt nemrég 170

ezer forintért megvette, *Müller Dávid* és *Berger János tulajdonába* ment át 120,000 forintért. A szállódtát *Schaffer J.* Béla volt pécsi kávék bírja bérben.

Ó, azok a cselédek!

A város közgyűlése tegnap olyan szabályrendeletet fogadott el, mely a mellett, hogy közegészségügyi szabályokat ír elő, egyszermind erkölcsi tekintetből is inézkedik. E rendelet, ha fogalmazásában nem is egyoldalú, de hiányos végrehajtása miatt azaz válik. A praktikus életben sok köze lehetne c szabályrendeletnek a cseledektörvényhez vagy az erről szóló városi szabályrendelethez, — ha ilyen van. A kontaktus ott van a cseledektörvény 52. §. g. pontja és az említett új szabályrendelet ama pontja között, mely a titkos erkölcselenségéről szól. E részben a cseledektörvény a legteljesebb szabadságot élvezi és semmi megrendszabályozás, korlátozás alá nem esik.

Hogy pedig a mű városi cseledektörvényaik tühretlenékké váltak, annak jórészt ez a nagy szabadság a szülőka. Ama most hozott szabályrendeletből folyólag a rendőrség figyelmenék ki kellene terjednie a cseledekre is, s talán ezzel sok olyan állapot tudna megszüntetni, amik most büntetlenül uralkodnak.

De ezt mellekesen, s csak bevezetés képen említettük; mert amiről tulajdonképen szólni kívánunk, az az állandó cseledekváltozás, mely a városban ujjában valóságos cseréberét, embervásárt idéz elő.

Soha város közönsége — talán a fővárosot véve csak ki, — úgy ki nem volt szolgálatva a cselédeknek, mint mi vagyunk. Nem a gazda válogat a cselédek közül, mert ő elfogadja, akit a közvetítő hoz, hanem a cseléd fitymalkodik s teszi előzetes bírálat tárgyává a helyeket, melyekhez cseledeket keresnek. Kikötéseket tesz, melynek pontos betartásától teszi függővé, hogy marad-e tovább is vagy sem. A gazda, ki a változásnak természetesen nem barátja, tényleg hallgatni kénytelen a cseléde kikötéseire, azokat igényeznie kell pontosan betartani, kedveznie kell a cselédjének, hogy a nem csekély bér fejében sziveskedjék dolgozni is valamint azon kívül, hogy a reggelt, ebédet, oszonát, vacsorát megenni legyenekedük s a lakás egy részét a maga kizárólagos várának elfoglalja, melybe ő azt ereszti be, akit akar, melynek kulesát ő többször-

Leruga magáról a takarót és a helyzetben beállott ezen valóságos változás, egy pillanatra visszaadta eszméletét. Sze-mélt fölnyitva, látta, hogy a takaró már ninés rajta. Ugyanekkor véghetetlen szomszagoszodott érzett. Szólni akart tehát vizért, de nyelvét oly kiszáradtnak érezte, hogy attól félt, hogy igen nagy fájdalommal járna csak nehány szótagot is kiejtenie.

Alig tartott néhány pillanattig ezen félig öntudatos lelki harc, midőn fáradt szempillái újra leesükdtek és újra a vörös köpönyegben találta magát. Ezuttal azonban fejét kidugva, újra meglátta a vonuló katonahad szakadatlan sorát, majd egy ágyugolyót látott végig rohanni, ki-sérte szemével utójában, a mint barázdat vág az emberek tömegén, majd látta a földre zuhanni, onnan mint valami labdát fölfelé repülni és épen annak a kórnek a középebe hatolni, a mely szobájáa mennyezetet volt fölrázolva, azután újra kezdett zenek az a kórnek összeesztett forgása, csak-hogy most már középeben a nagy fekete ágyugolyóval.

Hogy ne lássa a szédítő kórforgást, fejét visszahuzta a köpönyeg alá és igyekezett nem látni, nem hallani semmit. Az egész látomány mind jobban és jobban összefolyt előtte és lassanként csak ide-

oda mozgó szines foltokat látott, mint midőn gyerekek a pálcá megütésített végét csóválják. Ez a mozgás is eszenesebb lett s végül alig látott abból is valamit.

Elaludt.

Mikor fölébredt, már erősen szürkült. Az ablak függönyöket időközben már felhuzta valaki.

Félkelt, de igen fáradtnak és szerezseneslennék érezte magát. Tudta, hogy láza volt. Erős láza. Tudta, hogy mit jelent ez nála.

Szóba vette képzelésében egész környezetét. Anyját, testvérét, kiknek utóbbi időben annyit kellett kiállniok az ő beteges, idoges természetétől. Meghatva gondolt rá, hogy nem sokáig fogja őket gyötörni azok mennyire sajnálkozni fognak majd rajta. Úgy érezte, hogy most megbecsült nekik és ezért ő igen nagylelkű.

Anyja szavát hallotta, a ki a cseléddel pörölt, mert elkévsé rakott tüzet a vacsorához.

Ez a köznapias jelenet ebben a perében végtelenül rosszul esett neki.

Hát azok, kiknek úgy kellene ők sajnálkoiki, még csak tudomást sem vesznek az ő rettenetes állapotáról? Ő most indult meg a végpusztulás lépésőjén és

odakinn minden csak a rendes kerékvágásban forog?

A hideg ablakhöz nyomta még mindig forró fejét.

Kétségkívül — gondolta — nem is történök oda. Pedig anyja megfordult a szobában és láthatta, mely lett ő. És ilyen részvétlen a többi is. Majd észhez térni fognak akkor, ha már az utolsókat lélegzi, de akkor ő lesz részvétlen és hideg.

És a mint elképzelte magát halálós ágán, körülvéve az övítől, ezek sirtva és ő nyugodt, önmegadásteljes magatartással, valami meglepet érzett arcán végig esorgni.

Könyei indultak meg. Gyorsan előszedte zsebkendőjét és igyekezett visszatartani, majd fölszárítani könyeit. Nem akarta, hogy lássák; ha önmaguktól nem vesznék észre semmit, ő sem fogja nekik hirdetni.

Ebben a pillanában úgy érezte magát, mintha föltöbbsé nagyfőkü lenne az egész világgal szemben.

Es azon három hónap alatt, míg a gyertya égett, sohasem jött rá, hogy abban a pillanában nem a nagyfelkűségtől, hanem a legérősebb önszeretettől volt átérés áthatva.

sítheti is. — Achilleskarkat készítettén így a lakás elzárhatóságának.

Hogy mire fejlődik aztán ilyen körülmények között a család, arról a családunk közönség naponta szerez igen kellemes tapasztalatokat, midőn sokszor napról-napra más más cseleddel kell megismertetnie belső családi életét és szokásait s más-más családi szeszélyeket kell kiélegetnie.

Ez állapotnak az az előbb említettük nagy szabadság, az erkölctelenség büntetlen üzése igen nagy előidézője. Ha a rendőrség az erkölctelenséget cseleddel megfoszthatná attól a jogtól, hogy idebenn tovább is szolgálata állhasson; mint halmis címen itt tartózkodó egyént kitoloncolhatná, úgy a mi családunk ha nem is válnának zárdaszűzekbe, az erkölctelenség nagyon javulnának az általános családviszonyok javulására.

De mert e javulásnak *be kell* követnie, ha t. i. a város hatósága ismeri kötelességeit a közönséggel szemben; tehát első sorban a családokra vonatkozó összes törvény és rendeletbeli szabályok szigorú megtartásáról kell gondoskodnia, esetleg újabb szabályokat hoznia s ezek által a mostani családok intézményét alapjában megrendszabályozni. Most a család a közvetítő vagy szolgáik üzletük s jövedelmük biztosítását látják abban, ha a gazdák minduntalan rossz családok kapva azt változtatni sietnek. Gondoskodnak is készséggel olyanokról, akikről tudják, hogy egy hét múlva vagy a család szokásai vagy a gazda igyekszik tőle megmenekülni. Ha pedig szokás ellenére egy család több hónapon át marad egy helyen, már ott környékezi a közvetítő szolgálja s bujtorgatja a helyváltoztatásra. Ezeknek a modern rabzoljákereskedőknek sikerült oly közvéleményt kelteni a családok között, mintha az szegény volna, ha valaki öt hónapig szolgál egy helyen. A család, ha meg is van elégedve a helyével, hogy nevettségessé ne váljék családtagjai előtt, siet helyet változtatni.

Ezt az állapotot meg kell szüntetni erélyes rend behozásával s erélyes cseledbíró kirendelése által, aki előtt ne mindig a családnek és soha se a gazdának legyen igaza.

TANÜGY.

— A kereskedelmi szakotatás reformja.

A kereskedelmi szakotatás reformja tárgyában a kultuszminiszter által egybevitelt ankt befejezte tanácskozásait. Az ankt tagjai voltak: Berzevicz Albert államtitkár elnök, Heinrich Gusztáv egyetemi tanár, Berecz Antal, Szuppan Vilmos, Ábray Lajos, Lengyel Sándor és Jónás Janos kereskedelmi akadémiái tanárok és igazgatók. Berzevicz elnök megnyitotta beszédében melegen ajánlotta az ankt tagjainak, hogy a tanterv megállapításánál főleg a magyar kereskedelem érdekeit vegyék tekintetbe. Ez az elnök beszéd volt az oka annak, hogy az ankt a javaslatot csak lényeges módosításokkal fogadta el. Ezek szerint különös súlyt fektetnek a jövőben a magyar nyelv és irodalom tanítására, míg a német nyelvet a német nyelv tanárának kezében koncentrálták. A harmadik kötelező nyelv tehát a francia, angol vagy olasz. Új tárgyként felvették a *hittant* és a felső osztályban az etikát. A fizika külön tárgy lesz, míg a mértant a matematikai oktatásba illesztették. Az irodalmi munkálataikat a számtanhoz csatolták. A kereskedelemismeretet a nemzetgazdaságtanról elválasztották. Az áruismételt a vegytanhoz olvasztották. A kereskedelmi levelezésben és a könyvvitelnél a magyar nyelvre fektetik a fősúlyt. A szápirást és a gyorsírást kötelező tárgynak vették föl,

Az új tantervet hozzájárulás végett megküldik a kereskedelmi miniszternek.

Iskolalátogatás.

Baranyamegye és Pécs kir. tanfelügyelője sorba látogatta most a községi és felekezeti népiskolát. Ma a pécsi zárdával kapcsolatos leányiskola és polgári leányiskolában tett látogatást. A pécsi ir. iskolában is legközelebbre várják a tanfelügyelő új látogatását.

TÁVIRATAINK.

Sztrájkoló munkások.

Bécs, április 18. (Eredeti táv.)

A bécsi **asztalosok sztrájkja** a legnagyobb szabású sztrájk, mely többi éveken kiűtött. Közvetlenül 13.000 munkás hagyta ott a munkát és ezen sztrájk által az asztalos iparral rokon iparágak is szünetelni kénytelenek. Főképp a munkásoknak azon kívánsága, hogy a *8 órai munkaidő* vezessék be, talál a legnagyobb ellentállásra. Még a tanoncok is esaklakoztak a legények sztrájkjához. A sztrájkolók 20.000 ft alap fölött rendelkeznek. A mesterek egy része már engedett a munkások követeléseinek, úgy hogy 15 műhelyben már már fölverték ismét a munkát.

Április végére a **fém munkások is sztrájkolni akarnak.**

A nagypénteki budapesti demonstráció.

Budapest, április 18. (Eredeti táv-irat.) A képviselőházban **Andrey Gyula** interpellált a nagypénteki demonstrációk és a rendőrség által megsebesült és ennek folytán meghalt *Keresztes* ügyében.

Hieronymi Károly belügyminiszter visszafelé állást vet a történetkre és azt mondja, hogy *sem a rendőrség, sem a katonaság brutális nem volt* és hogy a tüntetés csak azért oltott nagyobb arányokat, mert *elégendő rendőrség nem állott rendelkezésre* és ezért 18 rendőrt sebesült meg. A mi Keresztes illeti, a vizsgálat megállapította, hogy erőszakosan át akarta törni a katonai kordont és ezért puskaegy ütéssel megsebesítették. A sebe nem látszott veszélyesnek, úgy hogy a Rókus kórházban föl sem akarták venni. Endrey és Hieronymi ismételt felszólalásai után a miniszter válaszául tudomásul vették. A következő ülés holnap lesz.

Zavargó esek.

Praha, április 18. (Eredeti táv.) Zizkóban és alsó új városban ma nagy mennyiségben találtak kis cédulákat *főlszövegű tartalommal*, másrészt a cédulákra e szavak voltak rányomatva: *Le a rendőrséggel!* Le a zsidókkal. A rendőrség a pályaudvaron több Bécsből érkezett ládát tiltott le, melyekben 70.000 különböző anarkisztikus tartalom rőpirat érkezett. A rőpiratok a munkásokat fölhívják, hogy május 1-én ne dolgozzanak és *lázító szavakban fordul a bíróság osztály ellen.*

A megadóztatott dohánygyár.

Berlin, április 18. (Eredeti táv.)

A német birodalom fokozott kiadásainak következtében az eddig szabad dohány- és szivargyártás is megadóztatik. A dohányvádo bizottság a *dohánygyárak megadóztatását* fogja a birodalmi tanácsországi javaslatba hozni, miáltal Németországban az eddig olcsó füst drágább lesz.

A polgári házasságról szóló törvényjavaslat.

Budapest, április 18. (Eredeti táv-irat.) A képviselőház mai ülésében több folyó ügy elintézése után a házassági jogi javaslatot harmadik olvasásban is **teljesítő többséggel elfogadták és a főrendiházhoz küldötték át.**

Budapest, április 18. (Eredeti táv-irat.) A főrendiház még ma megkapja a polgári házasságról szóló javaslatot, és a **jogügyi bizottság**, melynél a javaslat részére a **többség biztosítva van** szombaton legkésőbb pedig hétfőn tárgyalás alá veszi a javaslatot.

Szerkesztői üzenetek.

Sajtófelteker-ezt. Valami sok dolga nem igen lehet; de biz nem rőjük föl, mert azt látjuk, hogy figyelemmel olvassa a P. U.-ot s törődik vele. Az értelmet zavarokat in a következőekben magyarázzuk meg: (89. sz. színház-róvatt) „a közönségre jócskán *mulatólag* hatott” helyett olv. „*untólólag* hatott”; „a színpadon eselyek drámai mélyen, inkább több vigátek *sóval* indul meg a küzdelem” helyett olv. „*drámai vérel* - vigátek *sóval*” (a la attikai só); „jól esik hallanunk e *többször*” s mégis olvadokony hangot” helyett olv. „*többször*”. (91. sz., 2. oldal, a tanács előterjesztési c. alatt Aindiger fölszólalása) „jogos, hogy nem fizessen, mert azért meg *űszorg*, mivel *szivarja van*” helyett olv. „*mivel űszorgja van*”. (U. e. sz. 3. oldal „Megtett katonai sokéveny” „*egyetlen* fiának *önkeny*es tvi viselt dolgairol” helyett olv. „*egyetlen* önkentes fiának viselt dolgairol”).

E. K. Persze hogy mosakodik a szeressen. Az az antiszemita akkor csak alávaló ürügy volt. Hisz epp ő maga volt, aki H. tudta nélkül cikkeket csempesztett a lapba, melyeket aztán később H.-nak róttak föl. H. pedig, ez a mindenkiben gyanakó akkor nem adta ki a valódi bűnös, mert erre nem volt gyanuja s nem gondolta, hogy kigyót melengett a kében.

V. L. Koszónjuk. Vannak saját fordítóink, szinte fölcs számmal, akik bármely pilantra rendelkezésre állanak. Inkább eredetileg kerünk.

P. Lakócsa. Koszónjuk és számunk a továbbiakra is.

B.-Sellye. Tegnap számmunkban megirtuk, hogy Sonnetted Lajos selyei kereskedő oltárhoz vezette Lakócsán Schaffer Szerena kisasszonyt. Így tudósított arról bennünk lakócsai leveleznők. Ma pedig ön azt írja, hogy a nevezett selyei kereskedő Kaufmann Szerena kisasszonyt vette nőül. Hat már most mit csináljunk e két értesítéssel? Az az egy bizonyos, hogy a vélegety személyazonossága kétségtelen. Ugy tetszik nekünk, hogy selyei leveleznők a selyei vélegety, lakócsai leveleznők pedig a lakócsai menyasszonyt ismeri jobban. Azt a másik közleményt jobbnak találtuk nem közölni.

PÉCSI SZINKÖR.

Holnap, csütörtökön, április 19-én, it másodszor **Mongodin ur felesége.** Franciabohozat 3 felvonásban, Itak Blum és Foche. Fordította; Fenyéri Mór.

Felolós szerkesztő és lapfajadonos:
LENKEI LAJOS.

Nyomatott a „Pécsi Újság” nyomdájában.

Nyilatkozat.

A „Budapest“ című fővárosi napilap április 6-án megjelent 95. számában, valami rosszakaratu tudósító, azt állítja rólam, hogy a református templomban április 1-én délelőtt tartott Kossuth-requiem **egész ideje alatt** üzletemet nyitva tartottam. Ezzel szemben e helyen is kijelentem, hogy **üzletem az egész idő alatt** nemcsak zárva volt, hanem a gyász-istentiszteleten összes alkalmazottaimmal együtt személyesen is résztvettem. Ennélfogva a közleménynek rám vonatkozó részét, mint hazafüli kegyeletemet méltán sértő hitvány rágalmat, visszautasítom.

Vaiszló, 1894. április 17.

ENGEL MÓR kereskedő.

Borju-gyomrot

vesz a legmagasabb piaci áron

LEOPOLD SAMUEL

Teplitz, (Cschorszag).

301. sz. 1894.

Árverési hirdetmény.

Atulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi 60. tc. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. jbróság 1894. évi 3008. sz. végzése következtében Jilly Alajos ügyvéd által képviselt Höfler testvérek és társa javára

Balázs János és nejje

ellen 1421 fnt 07 kr s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 830 frtra becsült szobabutorok, felszerelések, csizmák stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a pécsi kir. jbróság 3838/1894. sz. végzése folytán 1421 fnt 07 kr tőkekövetelés, ennek 1894. évi február hó 5. napjától járó 6 százalék kamatai és eddig összesen 47 fnt 30 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Pécssett Kossuth Lajos - utca 29-dik sz. alatt leendő eszközlésére 1894. évi **április hó 28. napjának d. u. 2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi 60. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron atul is elfognak adatni.

Kelt Pécssett, 1894. évi április hó 15. napján.

Engler Kálmán
kir. jbr. végrehajtó.

436. sz. 1894.

Árverési hirdetmény.

Atulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. jbróság 1894. évi 2258. számú végzése következtében Toth István ügyvéd javára

özv. Szabó Gergelyné Mária

pécsi lakos ellen 90 fnt — kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 470 fnt — kr-ra becsült szobabutorok, felszerelések képek, varrógép és zongorából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a pécsi kir. jbróság 6017/1894. számú végzése folytán 90 fnt — kr tőkekövetelés, ennek 1894. évi febr. hó 1. napjától járó 6 százalék kamatai és eddig összesen 38 fnt 85 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Pécssett Makár - utca 7-i k szám alatt leendő eszközlésére 1894. évi **ápríl hó 21. napjának d. u. 1/2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi 60. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron atul is el fognak adatni.

Kelt Pécssett, 1894. évi április hó 6. napján.

Engler Kálmán
kir. jbrósági végrehajtó.

ZELESNY UJ MŰTERMÉ.

Tisztelettel tudatom a nagy közönséggel, hogy

fényképészeti műtermemet

Anna-utca 4-ik szám alatt levő ~~saját házámba~~ vittem át.

A színház-építés következtében a Király-utcában eddig birt műtermemet el kellvén hagynom, új műtermemet a legmodernebb igényeknek megfelelőleg építtettem és szereltem föl. Egyuttal tudatom, hogy mindennemű fölvételek nálam **csakis ez új műtermemben** (Anna-utca 4-ik szám) **szerezhetőek**, mely műtermemet a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlom, remélve, hogy mélyen tisztelt megrendelőim bizalmukkal a jövőben is ki fognak tüntetni.

Mély tisztelettel

Zelesny Károly

udvari fényképész.

Baranyamegyei Hitelintézet mint részv. társaság

BANK- és VÁLTÓ-ÜZLETE

Király-utca PÉCSETT, Király-utca.

Elfogad **betéteket** folyó számlákra és betétkönyvekre 4% kamatozással. — **Előleget** nyújt értékpapírokra, vidéki takarékpénztári részvényekre, vesz és elad mindennemű **értékpapírt** és **tőzs deműveleteket** közvetít úgy a budapesti, mint a bécsi tőzsdén, vesz és elad **utalványokat** minden kereskedelmi piacra. — **Váltókat** méltányos feltételek mellett leszámítol.

Költözködés következtében május 10-ére eladó egy csinos fa-korlát két márványasztallal.

Vendéglő átvétel és megnyitás!

Ezennel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a

„NÁDOR“ szálloda

éttermét és sörcsarnokát átvettem és teljesen újonnan berendeztem.

Izletes jó ételek és friss pilseni sör egész napon át kapható.

Továbbá bátorkodom fellemlíteni, hogy a szálloda szobáit is a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítottam.

A n. é. közönség b. pártfogásáért esedez

Berger Adolf

4876

bérlő.

Elismert legtisztább alkalikus

KRONDORFI SAVANYUVIZ

asztali- és gyógy-víz

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír **köhögés és rekedtségnél, tüdő, gyomor- és hólyag-hurutnál**

Borral vegyítve felséges ital. — Kapható helyben minden fűszerkereskedőnél.

Magyarországi főraktár: Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János-utca 9-ik szám.

Arverési hirdetésny.

A pécsi kir. törvénytől mint letekönyvi hatóság közírárré teszi, hogy Tarpis Eva végrehajtónak Katos Rózsa és özv. Katos Miklósné végrehajtást szenvedők elleni 150 ft löködvétel és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a pécsi kir. járásbírósi területén levő Hosszu-Hetény község határában fekvő, a h-hetényi 80. sz. tjkben felvett 105. hsz. 73. sorsz. hátra, 9292, 9287, 9312. és 9338. hsz. részletekre, ugy a 815. sz. tjkben felvett 14 telekre, legelő és erdőföldemélyre, mely ingatlanok a h-hetényi 105. sz. le-tében I. 1-26. vd sz. a. telki Firtok képen egy birtoktestből vé-teetek fel 1146 ft kiküldési árban, mégis a h-hetényi 1380. sz. tjkben 69/a. hsz. 54. sorsz. hátra, mely ingatlan a h-hetényi 105. sz. betétben III. 1-2. r. 387. 2. és 380. hsz. alatt véttet fel 400 ft-ban ezemel megállapított kiküldési árban elrendelté s husz. a fennebb megjelölt ingatlan az 1894. évi ápril hó 28-ik napján d. e. 9 órakor H.-Hetény község házban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított ki-küldési áron aló eladatulni nem fognak.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok beszárnak 100%át, vagyis 114 ft 60 kr és 40 ft készpénzben, v. az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett arfojlyammal számitott és az 1881. évi nov. 1-en 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 %-ban ki-jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság-nal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű cismervényt át-szolgáltatni.

A pécsi kir. törvénzék mint tkvi hat. 1893. december 10.

Boyyay Pongrácz, kir. tszéki bíró.

Cs. és kir. szab. osztr.

PHÖNIX

biztosító társaság

(Alapított 1860-ban.)

Jutányos jégbiztosítás.

Társaságunk mint minden évben, ugy most is a lehető legnagyobb elő-nyökben részesíti feleit. Netaláni ká-rok gyorsan, méltányosan és igazsá-gosan számitatnak fel és fizettetnek ki.

Bővebb felvilágosításokat kész-ségesen ad és nyomtatványokkal díj-mentesen szolgál tisztelettel alólirott, valamint minden községben létező ügynökségünk.

A cs. és kir. szab. osztr.

PHÖNIX biztosító társaság

főügynöksége Pécsset.

Legjobb tetőcserép.

A legjobb és legolcsóbb háztető a minden államban szabadalmazott **kampós szegélyű cement-tetőcserép**

WURSTER ANTAL

cementárak gyárából.

Különös előnyök:

Biztos meggátlása a hó és eső behatolásának. miután a cement a vizet nem bocsátja ke-resztül.
Ellenálló képesség a legkeményebb hideg és meleg ellen.
Habarcis főlölesleges.
Az összes javítások elesnek.

Könnyű suly: 38 kiló négyzetméterenként, míg a pécsi első rendű cseréptégla sulya 90 kiló négyzetméterenként.
Ára: 1 négyzetméternek: 11 drb **99 kr.**
Kampós szegélyű cementtőcseréppel fődött tető tehát a legolcsóbb, mert tartóssága ál-tal önmagát fizeti ki:

5 évi jótállást nyujtok.

A tetőcserepek könnyed sulya folytán az egész gerendázat olcsóbb, mi szintén meg-takarítás. A kampós szegély folytán **viz nem hatolván be, a gerendázat soha sem rothad.**

Ráth M. fakereskedő urnál 1893-ban egy háztető készült, melynek egyik fele kampós szegélyű cementtőcserépekkel lett befödve és melynek lécei tökéletesen szárazak, míg másik fele, mely pécsi cserepekből készült, a lécek az esőzéstől egészen megfeketültek, miről min-denki meggyőződhetik.

A kampós szegélyű cementtőcserépekhez külön e célra öntött vasból kitünően szerkesz-tett elpusztíthatatlan háztető-ablak készült, mely szintén habarcis nélkül illesztetik be.

Bizonyítványok nálam: **Király-utca 8. sz. a.** betekintethők.

Egyben van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletem **végleges fel-hagyása folytán** az abban levő **órákat** és látszereseti cikkeket folyó évi **no-vember hó 1-ig** tetemesen leszállított áron árusítom el.

Tömeges látogatást kérve vagyok tisztelettel

WURSTER A.

Rendkívül könnyű cseréptető.

Habarcis teljesen főlölesleges.

Az összes javítások elesnek.